

Keski-Suomen hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluiden tuetun asumisen myöntämisperusteiden ja palvelukuvauksen muuttaminen 1.7.2025 alkaen

Aluehallitus 27.05.2025
2373/05.00.00/2024

Valmistelija palvelujohtaja, sosiaalityö- ja palveluohjaus Ulla Kuittu, p. 050 353 8310
palvelupäällikkö Laura Vääntinen, p. 050 347 1022
palvelupäällikkö Satu Kokkonen, p. 0400 742 383
johtava sosiaalityöntekijä Minna Marjakangas, p. 040 542 4926

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluiden myöntämisen perusteita on tarve muuttaa tuetun asumisen palveluiden osalta sekä tuetun asumisen palvelukuvausta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on 20.2.2025 valvontapäätöksessään LSSAVI/13228/2023 kiinnittänyt huomiota siihen, että tuetun asumisen palvelukuvauksessa määritelty palvelun tarjoamisen aikarajaus rajoittaa palvelujen järjestämistä asiakkaiden palvelutarvetta vastaavalla tavalla mahdollisesti myös muulloin kuin klo 8.00-16.00 välisenä aikana.

Keski-Suomen hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdepalveluiden asumispalveluiden tavoitteena on, että hyvinvointialueella asuvat saavat palvelut oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti.

Palveluissa keskeinen periaate on tukea arjessa apua tarvitsevien asiakkaiden kykyä elää itsenäisesti ensisijaisesti kotona oikea-aikaisilla, toimintakykyä ja hyvinvointia tukevilla sekä riittävillä palveluilla. Tarpeen mukaan mielenterveys- ja päihdekuntoutujille järjestetään asumispalvelua ja siihen sisältyvää tukea. Palveluja tuotetaan hyvinvointialueen omana toimintana sekä ostopalveluina. Ensisijaisesti asiakkaan tuki järjestetään kotiin ja tarpeen mukaisesti kodinomaiseen ympäristöön asumispalveluyksikössä.

Keskeisiä periaatteita asumispalveluissa ovat ennaltaehkäisevä ja kuntouttava työote sekä tarpeenmukainen monialainen yhteistyö. Asumispalveluilla tuetaan hyvinvointialueella asuvien hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, turvallisuutta, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta sekä ehkäisevät lisäpalveluntarpeen syntymistä. Palvelutarpeen arvioinnissa keskeistä on asiakkaan kokonaisvaltainen tilanteen arviointi.

Yhteys strategiaan

Palvelua myönnetään yhdenmukaisin kriteerein hyvinvointialueen asukkaille palvelutarpeenarvioinnin mukaisesti. Palvelun tavoitteena on tukea asiakasta kuntoutumisen prosessissa kohti kevyempää asumisen tuen palvelua tai itsenäistä asumista, mikäli se on asiakkaalle mahdollista.

Nykytilan kuvaus

Mielenterveyskuntoutujien ostettujen asumispalveluiden toimintamenot vuodelle 2025 ovat 20,6 M€. Päihdekuntoutujien ostettujen asumispalveluiden toimintamenot vuodelle 2025 ovat 1,0 M€. Muiden

sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden toimintamenot vuodelle 2025 ovat 0,3 M€. Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa on myös asiakkaita joilla on taustalla päihderiippuvuutta.

Ostopalveluissa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja yhteisöllisessä asumisessa oli asiakkaita maaliskuussa 2025 yhteensä 453 ja tuetussa asumisessa 183 asiakasta.

Hyvinvointialueen oman palvelutuotannon ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja yhteisöllisessä asumisessa oli 94 asiakasta maaliskuussa 2025 ja tuetussa asumisessa 406 asiakasta. Toimintamenot vuodelle 2025 ovat 5,7 M€.

Tuetun asumisen palvelua tarjotaan asiakkaille palvelun myöntämisen perusteiden ja palvelukuvauksen mukaisesti arkisin kello 8.00-16.00 välisenä aikana. Palvelun myöntämisen perusteita ja palvelukuvausta on tarpeen muuttaa siltä osin, että asiakkaalle voidaan tarjota palvelua myös muuna ajankohtana palvelutarpeen mukaisesti. Palvelun myöntämisen perusteista ja palvelukuvauksesta tulee poistaa palvelun tarjoamisen aikaväli.

Vaikutusten arviointi

Oikea-aikaisella palvelulla voidaan asiakaslähtöisesti vähentää raskaampien palveluiden tarvetta sekä kustannusten kasvua. Esimerkin omaisesti tuetun asumisen asiakaskohtainen lisäkustannus neljältä tunnilta kuukaudessa on päiväaikaisen ja ilta-aikaisen palvelun välillä keskimäärin 58 euroa/asiakas. Iltaisin annettavan palvelun kustannus kymmenelle asiakkaalle vastaa yhden asiakkaan yhteisöllisen asumisen kuukausihintaa. Myönnetty palvelut perustuvat aina asiakaskohtaiseen palvelutarpeen arviointiin.

Valmistelijan yhteenveto

Muutoksena voimassa olevaan mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluiden myöntämisen perusteisiin poistetaan tuetun asumisen osalta palvelun tarjoamisen aikaväli klo 8.00-16.00. Vastaavasti tuetun asumisen palvelukuvauksen asiakirjasta poistetaan kohdasta 1. Tuettu asuminen palvelun tarjoamisen aikaväli klo 8.00-16.00. Kumpaankin asiakirjaan lisätään kellonaikaa koskevan poiston tilalle: Tuettua asumista järjestetään asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti. Muutokset on esitetty erillisissä oheisaineistoissa.

Toimivalta

hallintosääntö 17 §
sosiaalihuoltolaki 21 §

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä esittelytekstin ja liitteen mukaisesti tuetun asumisen myöntämisperusteiden muutoksen Keski-Suomen hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluiden myöntämisperusteisiin sekä vastaavan muutoksen tuetun asumisen palvelukuvaukseen 1.7.2025 alkaen.

Päätös